

КАФЕДРА КОМПОЗИЦІЇ, ІНСТРУМЕНТОВКИ ТА МУЗИЧНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Психологія творчості

Освітній ступінь

Магістр

Курс	1
Семестр	1

Спеціальність

034 Культурологія

Освітньо-наукова програма

Музична культурологія

Статус

Вибіркова

ECTS	3
Годин	90
Лекції	14
Семінари	14
Самостійна робота	62

Семестровий контроль

залік

Інформація про викладача

ПІБ	Котляревська Олена Іванівна кандидат мистецтвознавства, доцент
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=3AlvDaUAAAAJ&hl=uk&oi=sra
e-mail	elivkot@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Необхідність цього курсу уявляється закономірною, тому що в наш час все більшого значення набувають проблеми філософського, естетичного, культурологічного та психологічного осмислення різноманітних явищ дійсності. Розуміння цих проблем в контексті мистецтва є дуже важливою складовою культурного досвіду майбутніх культурологів, композиторів, музикознавців, виконавців та фахівців музично-театрального напрямку. Програма розкриває основні теми та положення курсу і ґрунтується на залученні широкого кола музикознавчих праць, сучасних наукових розвідок з питань теоретичного та історичного музикознавства, культурології, психології, загального мистецтвознавства, які склали методологічну базу даної програми.

Мета курсу – розширення теоретичного та практичного досвіду студентів з точки зору свідомого відношення до об'єктивних та суб'єктивних основ творчості, сприйняття та інтерпретування, розуміння психологічного смислу виражальних та зображальних засобів мистецтва, а також особливостей співвідношення форми та змісту, взаємодія яких значно впливає на весь процес особистісного діалогу із твором мистецтва.

Завдання курсу:

- 1.Орієнтація студентів у колі актуальних проблем психології творчості;
- 2.Освічене використання студентами відповідного понятійно-термінологічного апарату.
- 3.Ознайомлення з психологічними закономірностями процесів творчості, сприйняття та інтерпретування (рефлексії).
- 4.Оволодіння навичками “психологічного” аналізу музичного твору.

Враховуючи професійну специфіку викладання тем, проведення семінарів та практичних занять передбачає обов'язкове використання знань з відповідних спеціальних музично-теоретичних та музично-історичних дисциплін.

Студенти повинні знати:

- специфіку психологічного аспекту процесів творчості, сприйняття та рефлексії;
- орієнтуватися в актуальних проблемах психологічного осмислення пізнання та розуміння музичних явищ.

Студенти повинні вміти:

- продемонструвати вміння застосовувати наукову інформацію психологічного напрямку в педагогічній та творчій діяльності.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей: філософія та естетика, культурологія, мистецтвознавство. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дана навчальна дисципліна тісно пов'язана з іншими предметами як фундаментального (культурологічного, музикознавчого) циклу, так і з предметами соціально-гуманітарного циклу: «Мистецтво як естетичний феномен», «Еволюція художніх стилів в мистецтві», «Мистецтво медіакультури в світовому художньому просторі», «Новітні тенденції сучасної культурології», «Історія світових культурологічних вчень», «Тенденції розвитку сучасного оперного театру», «Українська музична культура ХХ ст. », «Музика у світовій культурі ХХ-ХХІ ст.», «Синтез мистецтв у світових культуротворчих процесах: історія і сьогодення», «Методологія музичної культурології».

Отримані практичні навички та засвоєні теоретичні знання під час вивчення навчальної дисципліни можна використовувати в подальшому під час опанування навчальних дисциплін: «Педагогічна практика», «Культурологічна педагогіка вищої школи». На рівні аспірантури курс може стати засадничим для таких дисциплін як «Комунікативні компетентності музиканта: психолого-педагогічний контекст», «Філософія культури», «Естетичні парадигми сучасності», «Методологічні засади сучасного філософського знання: концепції, напрями, персоналії» та інших.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, месенджер, Viber та Zoom. Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор та електронні презентації для лекційних та практичних занять), музичні інструменти тощо.

Перелік тем

- Тема 1. Історичні етапи розвитку психології мистецтва
- Тема 2. Типологія методологічних підходів до визначення мистецтва
- Семінар. Проблеми синтезу мистецтвознавства та загальної психології
- Тема 3. Об'єктивно-суб'єктивні параметри буття твору мистецтва
- Тема 4. Проблеми визначення форми та змісту твору мистецтва
- Тема 5. Психологічний аспект діалектики форми та змісту
- Семінар. Типи співвідношення форми та змісту
- Тема 6. Виразальні та зображальні засоби мистецтва
- Тема 7. Засоби психологічного впливу на свідомість людини
- Семінар. Методи, напрями та параметри “психологічного” аналізу твору мистецтва
- Тема 8. Психологія творчості
- Тема 9. Психологія сприйняття
- Семінар. Психологія інтерпретування

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, диспут, презентація, з обов'язковим використанням інформаційно-комунікативних технологій при підготовці до занять, есе.

Навчальні ресурси

Необхідна інформація до навчальної дисципліни надсилаються у відповідну групу «Дистанційне навчання»: <https://knmau.com.ua/virtualnij-tur/>; основні та додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	20
2.	Реферат за обраною тематикою	10
3.	Презентація досліджень за обраною тематикою	10
4.	Відвідування лекцій	10
	Підсумкова контрольна робота	...
5.	залік	50
	Всього	100

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою (за потреби)

За потреби навчальна дисципліна може викладатися англійською мовою. За бажанням студентів допускається вивчення матеріалу за допомогою англійськомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Неформальна освіта.

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів тощо.